



Provinciale Staten

Clustercode RMT
Ons kenmerk DOC-00760846
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 18 maart 2025
Verzonden 18 maart 2025

Onderwerp

Sonderend stuk inzake bevoegd gezag en opstarten projectprocedure Aansluiting Energielandgoed Wells Meer (ELWM) in de gemeente Bergen

Geachte Staten,

Hierbij sturen wij u het sonderend stuk over de projectprocedure voor de aansluiting van het Energielandgoed Wells Meer op het elektriciteitsnet. Dit sonderend stuk is voorzien ter behandeling in de commissie LEO van 18 april a.s.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris



Sonderend stuk – 1 minuut versie

1. Onderwerp

Bevoegd gezag en opstarten projectprocedure Aansluiting Energielandgoed Wells Meer (ELWM) in de gemeente Bergen

2. Inleiding/ aanleiding incl. beoogd resultaat

Een van de uitgangspunten van het beleidskader 'Nieuwe energie en een schoon leefmilieu' is te komen tot een robuuste en toekomstbestendige energie-infrastructuur. Dit staat mede in relatie tot het transporteren van duurzame opwek van energie via wind- en zonne-energie. Ook de Regionale Energie Strategie Noord en Midden-Limburg (RES NML) zet in op grootschalige opwekking. Het Energielandgoed Wells Meer (hierna te noemen: het Energielandgoed) levert hieraan een significante bijdrage, waarvoor een aansluiting randvoorwaardelijk is. Na realisatie zal het Energielandgoed namelijk met vier windturbines en een zonnepark voorzien in circa 20% van de regionale doelstelling voor duurzame opwekking. Het Energielandgoed wordt overigens ook genoemd in het eerder aan het Rijk gepresenteerde Ruimtelijk voorstel (december 2023).

Voor de realisering van het Energielandgoed heeft de gemeenteraad van Bergen een bestemmingsplan vastgesteld. Tegen dit bestemmingsplan loopt nog een beroepsprocedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna te noemen: de Raad van State). De Raad van State heeft bij (tussen)uitspraak van 24 december 2024 twee herstelopdrachten aan de gemeente Bergen gegeven. De gemeente Bergen heeft er vertrouwen in dat deze herstelopdrachten van de Raad van State adequaat uitgevoerd kunnen worden en de besluitvorming hierover is voorzien op 22 april 2025.

In dit bestemmingsplan wordt niet de aansluiting van het Energielandgoed op het elektriciteitsnet geregeld.

Om het Energielandgoed te kunnen aansluiten op het landelijke elektriciteitsnet moeten twee zaken gerealiseerd worden: een nieuw hoogspanningsstation op het Energielandgoed en een 150kV-kabelverbinding tussen dit station en het bestaande hoogspanningsstation Venray.

Het nieuwe hoogspanningsstation van het Energielandgoed en de 150 kV-kabelverbinding (ofwel het "project Aansluiting Energielandgoed Wells Meer") worden niet geregeld in het bestemmingsplan en moeten derhalve planologisch nog geregeld worden.

De gemeentebesturen van Bergen en Venray hebben ons college verzocht om voor de aansluiting van het Energielandgoed op het elektriciteitsnet een projectprocedure te volgen. Conform werkafspraken met uw Staten sonderen wij voorgenomen projectprocedures bij de Statencommissie Leefomgeving (LEO). Dit sonderend stuk gaat dan ook over de projectprocedure voor de aansluiting van het Energielandgoed en het te realiseren hoogspanningsstation op dat landgoed. Dit stuk gaat derhalve niet over het Energielandgoed zelf of over het bestemmingsplan voor het Energielandgoed.



De vraag die dan opkomt, is hoe dit planologisch geregeld moet worden en wie daarbij het bevoegd gezag is. Volgens landsadvocaat Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn is ons college op basis van artikel 9c van de Elektriciteitswet 1998 voor een belangrijk deel het bevoegd gezag voor het vaststellen van een projectbesluit voor de aansluiting van het Energielandgoed op het elektriciteitsnet. Daarnaast hebben de gemeentebesturen van Bergen en Venray verzocht of wij als college ook de rol van bevoegd gezag op ons willen nemen voor het deel waarvoor zij bevoegd gezag zijn. Dit is doelmatiger en doeltreffender.

Wij willen dan ook de rol van bevoegd gezag voor de volledige aansluiting van het Energielandgoed oppakken. Wij willen hiervoor tevens een projectprocedure starten.

3. **Bevoegdheid**

In projectprocedures waar de provincie betrokken is, zijn Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag. Conform werkafspraken met uw Staten sonderen wij bij de Statencommissie Leefomgeving (LEO) dat wij dit projectbesluit willen oppakken.

4. **Verzoek aan de Statencommissie om de navolgende vragen te beantwoorden**

Welke aandachtspunten en opmerkingen wilt u aan ons meegeven betreffende:

- a) het oppakken van de rol van bevoegd gezag voor de volledige aansluiting van het Energielandgoed op het elektriciteitsnet;
- b) het starten van een projectprocedure voor deze aansluiting?

5. **Risico's/ toets duurzaamheidparagraaf**

Door het oppakken van de bevoegd gezag rol en het starten van de projectprocedure laat ons college zien dat de provincie, in samenwerking met TenneT en Enexis, meehelpt aan de realisatie van de provinciale energiedoelen en de RES-doelen. Dit is een positief signaal.

Er zijn ook enkele risico's. Zo is het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk. Mocht de Raad van State bij de definitieve uitspraak het bestemmingsplan gedeeltelijk vernietigen, dan kan dit impliceren dat ons college geen wettelijke rol als bevoegd gezag meer heeft bij het opstarten van de projectprocedure.

De gemeente Bergen heeft juridisch advies over de (tussen)uitspraak van de Raad van State ingewonnen en heeft er vertrouwen in dat de herstelopdrachten van de Raad van State adequaat uitgevoerd kunnen worden. De gemeente heeft de voorbereiding voor de herstelbesluiten inmiddels in gang gezet en de besluitvorming is voorzien op 22 april 2025.

Ons college zal in april a.s. een besluit nemen over het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat (pMIEK). Hieraan is de afgelopen maanden intensief samengewerkt door de Provincie Limburg, de netbeheerders TenneT en Enexis, Gasunie en de RES-regio's NML en ZL. De aansluiting van het Energielandschap maakt onderdeel uit van deze prioriteringslijst.



Daarnaast bestaan er nog risico's op grond van de recente uitspraken van de Raad van State over stikstof in andere beroepszaken. Het aspect stikstof staat in het kader van het bestemmingsplan c.q. het Energielandgoed zelf niet meer ter discussie. In het kader van de projectprocedure voor de aansluiting van het Energielandgoed op het elektriciteitsnet zal moeten worden bekeken op welke wijze met stikstof moet worden omgegaan bij het opstellen van het projectbesluit. Dat is momenteel nog in onderzoek en vergt nadere afstemming tussen partijen.



Sonderend stuk

Onderwerp

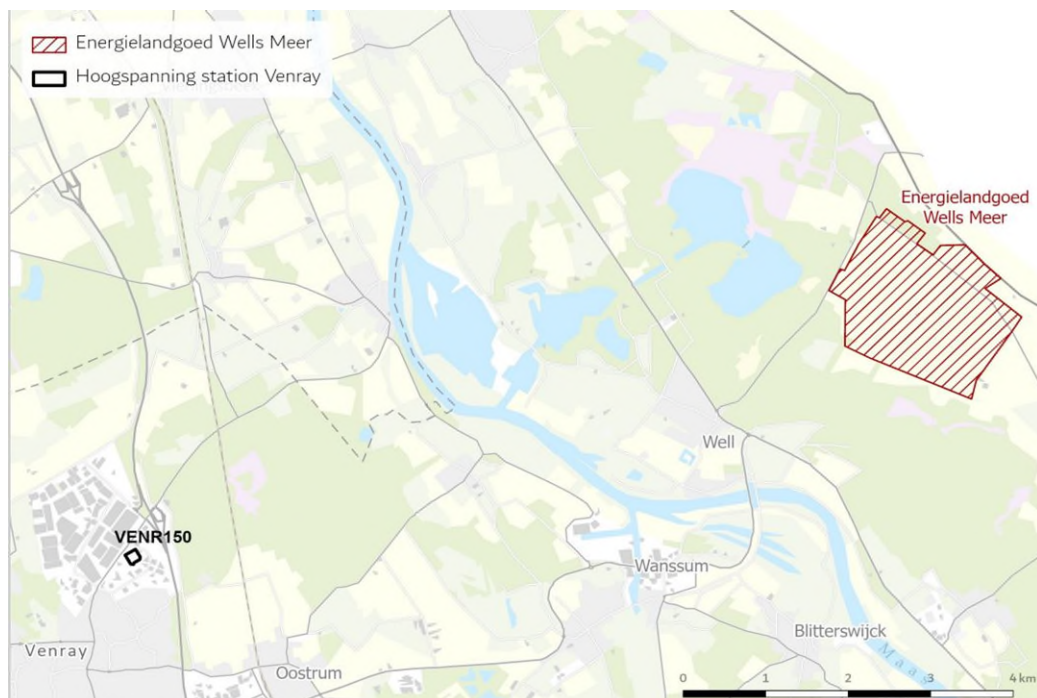
Bevoegd gezag en opstarten Projectprocedure Aansluiting Energielandgoed Wells Meer (ELWM)

1. Inleiding/ aanleiding incl. beoogd resultaat

Een van de uitgangspunten van het beleidskader 'Nieuwe energie en een schoon leefmilieu' is te komen tot een robuuste en toekomstbestendige energie-infrastructuur. Dit staat mede in relatie tot het transporteren van duurzame opwek van energie via wind- en zonne-energie. Ook de RES NML zet in op grootschalige opwekking.

Het Energielandgoed levert hieraan een significante bijdrage, waarvoor een aansluiting randvoorwaardelijk is. Na realisatie zal het Energielandgoed namelijk met vier windturbines en een zonnepark voorzien in circa 20% van de regionale doelstelling voor duurzame opwekking. Het Energielandgoed wordt overigens ook genoemd in het eerder aan het Rijk gepresenteerde Ruimtelijk voorstel (december 2023).

Wij willen de rol van bevoegd gezag voor de volledige aansluiting van het Energielandgoed oppakken. Wij willen hiervoor tevens een projectprocedure starten. Conform werkafspraken met uw Staten sonderen wij dit bij de Statencommissie Leefomgeving (LEO).



Figuur 1: Energielandgoed Wells Meer en het hoogspanningsstation Venray waarop het landgoed aangesloten moet worden



2. Bevoegdheid

In projectprocedures waar de provincie betrokken is, zijn Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag. Conform werkafspraken met uw Staten sonderen wij dit bij de Statencommissie Leefomgeving (LEO).

Op 30 maart 2021 (GS 2021-8280) hebben wij uw Staten een informierend stuk gezonden, waarin wordt ingegaan op de invulling van het samenspel tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten bij toepassing van instrumenten onder de Omgevingswet. Wat betreft het instrument 'projectbesluit' staat in dat stuk het volgende vermeld:

"Daar waar bij de aanpak van regionale opgaven Gedeputeerde Staten een actieve rol van de provincie wenselijk achten en daartoe een Projectbesluit willen voorbereiden, zullen wij dit vooraf sonderen bij Uw Staten; wij hebben de overtuiging dat het in het kader van een goed samenspel immers niet passend is om pas bij een invulling van Uw budgetrecht in een laat stadium de inhoudelijke dialoog te voeren;"

Gelet op deze toezegging sonderen we hierbij onze intentie om voor het project Aansluiting Energielandgoed Wells Meer een projectprocedure te starten. Na afweging van uw opmerkingen en aandachtspunten, neemt ons college vervolgens een definitief besluit.

3. Verzoek aan de Statencommissie de navolgende vragen te beantwoorden:

Welke aandachtspunten en opmerkingen wilt u aan ons meegeven betreffende:

- a) het oppakken van de rol van bevoegd gezag voor de volledige aansluiting van het Energielandgoed op het elektriciteitsnet
- b) het starten van een projectprocedure voor deze aansluiting?

4. Risico's/aandachtspunten

Door het oppakken van de rol van bevoegd gezag en het starten van de projectprocedure laat ons college zien dat de provincie, in samenwerking met TenneT en Enexis, meehelpt aan de realisatie van de provinciale energiedoelen en de RES-doelen. Dit is een positief signaal.

Daarnaast verdienen enkele risico's de aandacht. Zo is het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk. Mocht de Raad van State bij de definitieve uitspraak het bestemmingsplan gedeeltelijk vernietigen, dan kan dit impliceren dat ons college geen wettelijke rol als bevoegd gezag meer heeft bij het opstarten van de projectprocedure.

De gemeente Bergen heeft juridisch advies over de (tussen)uitspraak van de Raad van State ingewonnen en heeft er vertrouwen in dat de herstelopdrachten van de Raad van State adequaat uitgevoerd kunnen worden. De gemeente heeft de voorbereiding voor de herstelbesluiten inmiddels in gang gezet en de besluitvorming is voorzien op 22 april 2025.

Ons college zal in april a.s. een besluit nemen over het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat (pMIEK). Hieraan is de afgelopen maanden intensief



samengewerkt door de Provincie Limburg, de netbeheerders TenneT en Enexis, Gasunie en de RES-regio's NML en ZL. De aansluiting van het Energielandchap maakt onderdeel uit van deze prioriteringslijst.

Daarnaast bestaan er nog risico's op grond van de recente uitspraken van de Raad van State in andere zaken over stikstof. Uit de uitspraak inzake het bestemmingsplan voor het Energielandgoed blijkt dat alle beroepsgronden ten aanzien van stikstof zijn afgewezen door de Raad van State. In zoverre staat het aspect stikstof in het kader van het bestemmingsplan c.q. het Energielandgoed zelf dus niet meer ter discussie.

De voorgenomen projectprocedure ziet toe op het realiseren van de aansluiting van het Energielandgoed op het elektriciteitsnet. Mede op basis van nieuwe berekeningen zal moeten worden bekeken op welke wijze met stikstof moet worden omgegaan bij het opstellen van het projectbesluit. Dat is momenteel nog in onderzoek en vergt nadere afstemming tussen partijen.

5. Toelichting / kernargumenten/ onderbouwing

Planologische en vergunningprocedure tot nu toe.

De gemeente Bergen wil zelf de regie voeren over de realisering van het Energielandgoed. Dit heeft geresulteerd in de vaststelling van het bestemmingsplan Energielandgoed Wells Meer door de gemeenteraad op 9 februari 2021 en de verlening van een omgevingsvergunning voor het windpark met vier windturbines door burgemeester en wethouders op 23 februari 2021.

Onlangs heeft de Raad van State (tussen)uitspraak gedaan in het kader van de beroepen tegen het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning zijn grotendeels in stand gebleven, maar op twee onderdelen moeten de gemeenteraad en het college van B&W een herstelbesluit nemen:

- alsnog een eigen norm voor het aspect geluid opnemen die deugdelijk gemotiveerd is en op de situatie toegesneden is en
- deugdelijk motiveren waarom landschappelijke inpassing op het perceel van een appellant niet noodzakelijk is.

De gemeente Bergen heeft de voorbereiding voor de herstelbesluiten inmiddels in gang gezet en nieuwe besluitvorming is voorzien op 22 april 2025.

Het bestemmingsplan voorziet niet in de aansluiting van het Energielandgoed op het landelijke elektriciteitsnet via het 150 kV-hoogspanningsstation in Venray en ook niet in de bouw van het 150Kv hoogspanningsstation in Wells Meer. Hiervoor is dus aanvullende besluitvorming nodig en in dat verband is met de gemeenten Bergen en Venray, TenneT en Enexis overlegd om de mogelijkheden van een projectbesluit te verkennen. In dit kader hebben de gemeentebesturen van Bergen en Venray ons college verzocht om voor de aansluiting van het Energielandgoed op het elektriciteitsnet een projectprocedure te volgen.



Bevoegd gezag/projectprocedure

Daarbij kwam de vraag op in hoeverre Gedeputeerde Staten ten behoeve van alleen het mogelijk maken van de aansluiting van het Energieland op grond van de Elektriciteitswet 1998 van rechtswege bevoegd gezag zijn voor het nemen van een projectbesluit.

Landsadvocaat Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn (zie bijlage A) geeft aan dat ons college op basis van artikel 9c van de Elektriciteitswet 1998 voor een belangrijk deel het bevoegd gezag is voor het vaststellen van een projectbesluit voor de aansluiting van het Energielandgoed op het elektriciteitsnet. Daarnaast hebben de gemeentebesturen van Bergen en Venray verzocht of wij als college ook de rol van bevoegd gezag op ons willen nemen voor het deel waarvoor zij bevoegd gezag zijn. Dit is doelmatiger en doeltreffender.

Het is namelijk niet doelmatig en doeltreffend om naast de provinciale projectprocedure ook nog eens twee gemeentelijke procedures te starten om dezelfde aansluiting te realiseren. Het is, zowel richting de burger en initiatiefnemer als vanuit de inzet van ambtelijke capaciteit, doelmatiger en doeltreffender om de volledige aansluiting op het net gelijktijdig in dezelfde procedure te regelen. Voor het gehele project wordt dan één procedure doorlopen met één tijdlijn, één duidelijke rechtsgang en één centraal aanspreekpunt, namelijk Gedeputeerde Staten als bevoegd gezag voor beide onderdelen. Dit geeft alle betrokkenen duidelijkheid.

Op basis van de Omgevingswet (artikel 2.3, lid 2) is dit ook mogelijk, aangezien er sprake is van een provinciaal belang. Schriftelijk hebben de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Venray en Bergen alsmede Enexis en TenneT het doorlopen van één procedure, namelijk de projectprocedure door Gedeputeerde Staten, ondersteund (zie bijlage B, C en D). Met deze partijen, die via hun brieven hun commitment bevestigd hebben, zijn inmiddels duidelijke afspraken gemaakt over rollen en verantwoordelijkheden.

Wij willen dan ook de rol van bevoegd gezag voor de volledige aansluiting van het Energielandgoed oppakken. Wij willen hiervoor tevens een projectprocedure starten.

6. Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze/ toets duurzaamheidparagraaf

Zie onder 5. Het doorlopen van één procedure met één tijdlijn, één duidelijke rechtsgang en één centraal aanspreekpunt is doelmatiger en doeltreffender en geeft alle betrokkenen duidelijkheid.

7. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

Dit project maakt onderdeel uit van het beleidskader Nieuwe Energie en een schoon leefmilieu, actielijn 'Grootschalige opwek van Energie'.

Voor energie-infraprojecten zijn kostenverhaal en de CDOKE-middelen (uitkering van het rijk voor capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) in potentie financiële dekkingen.

Tijdens de behandeling van het sonderend stuk over de bevoegd gezag rol in het project Maasbracht – Graetheide in december 2023 was adequaat kostenverhaal een belangrijk aandachtspunt voor de



commissie LEO. TenneT en de provincie Limburg hebben de intentie uitgesproken om via een anterieure overeenkomst afspraken te maken over kostenverhaal voor dekking van (ambtelijke) kosten.

8. Juridische aspecten – deregulering

Zie onder 6.

9. Verdere planning, procedure en uitvoering

Inzet is om rond de zomer van dit jaar via een publicatie de kennisgeving van het voornemen tot het vaststellen van een projectbesluit te doen. Hiermee wordt de projectprocedure officieel opgestart en kan participatie plaatsvinden over het voornemen, over de participatie-aanpak en over de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Vervolgens zal een ontwerp-projectbesluit opgesteld worden. Vaststelling van het definitieve projectbesluit wordt vooralsnog voorzien in 2027.

10. Periodieke informatie/sturingsinformatie

Via jaarstukken ontvangt u informatie over de voortgang. We informeren uw Staten over de kennisgeving van het voornemen.

11. Evaluatie

Omdat dit project samen met de projectprocedure voor de hoogspanningsverbinding tussen Graetheide en Maasbracht onze eerste projectbesluiten worden onder de Omgevingswet, gaan we naar verwachting veel van deze procedures leren. De bevindingen worden geëvalueerd ter versterking van volgende procedures.

12. Communicatie

Binnen de procedure vindt er door provincie en TenneT participatie plaats conform uw Nota Participatie.



Notitie

voor (provincie Limburg)
van
datum 15 december 2023
inzake Artikel 9c van de Elektriciteitswet 1998 (nieuw)
zaaknr 11021130

1 Inleiding

De realisatie van het Energielandgoed Wells Meer is planologisch geregeld op basis van het gelijknamige bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan ligt momenteel ter toetsing bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling). Dit bestemmingsplan voorziet onder meer in de realisatie van zonnevelden en een windpark met vier windturbines. Met dit bestemmingsplan is echter niet de *aansluiting* óp het elektriciteitsnet geregeld. Het (kabel)tracé loopt daartoe via de gemeenten Bergen en Venray.

De gemeente Bergen en Venray zijn van oordeel dat het planologisch regelen van de aansluiting op grond van artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw), zoals dat komt te gelden ná de inwerkingtreding Omgevingswet, alleen op basis van een projectbesluit in de zin van artikel 5.44 Omgevingswet mogelijk is én dat het dan een exclusieve bevoegdheid van gedeputeerde staten betreft.

Bij e-mail van 16 oktober jl. stelt u drie vragen over de bovenstaande kwestie. In aanvulling daarop heeft u bij e-mail van 18 oktober jl. nog twee aanvullende vragen voorgelegd. Bij e-mail van 23 oktober jl. ontvingen wij een tweede reeks aanvullende vragen. Bij e-mail van 30 oktober jl. is nieuwe informatie gegeven over de kwestie, en nog een laatste extra vraag gesteld. Bij e-mail van 17 november 2023 is – naar aanleiding van ons verzoek – extra informatie aangeleverd over de toekomstige situatie.

Hieronder geven wij graag antwoord op uw vragen.

2 Beantwoording vragen

- 2.1 *Is artikel 9c, lid 1, van de Elektriciteitswet 1998 (nieuw) gezien de definitie van 'productie-installatie', en de formulering, ook van toepassing op een project dat*

uitsluitend ziet op de aansluiting van een productie-installatie op het net?

Antwoord:

Op basis van de wet, de wetsgeschiedenis alsook de jurisprudentie over de nu nog vigerende Elektriciteitswet 1998 (nu) vinden wij het aannemelijk dat artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet (nieuw) ook van toepassing is op een project dat uitsluitend ziet op de *aansluiting* op het net. Wij lichten dit hieronder toe.

Samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, op 1 januari 2024, wijzigt ook de Elektriciteitswet 1998. De wijzigingen van de Elektriciteitswet 1998 zijn geregeld via de Invoeringswet Omgevingswet (hierna: de Invoeringswet).¹ Die wijzigingen houden vooral verband met het komen te vervallen van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de verwijzingen naar de bepalingen uit de Wro in artikel 9 e.v. van de Elektriciteitswet 1998 (nu). In artikel 9e, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nu) is thans het onderstaande bepaald.

Artikel 9e, Elektriciteitswet 1998 (nu)

“1. Provinciale staten zijn bevoegd voor de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een capaciteit van ten minste 5 maar niet meer dan 100 MW, met inbegrip van de aansluiting van die installatie op een net, gronden aan te wijzen en daarvoor een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.”

In artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw) is een vergelijkbare bepaling opgenomen. Dat artikel(lid) luidt namelijk als volgt.

Artikel 9c, Elektriciteitswet 1998 (nieuw)

“1. Voor het volgende werk van provinciaal belang stellen gedeputeerde staten in ieder geval een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet vast: de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een capaciteit van ten minste 5 MW maar minder dan 100 MW, met inbegrip van de aansluiting van die installatie op een net.”

In de Memorie van Toelichting bij de Invoeringswet staat hierover het volgende:

“De rijkscoördinatieregeling wordt vervangen door de regeling voor het projectbesluit in afdeling 5.2 en hoofdstuk 16 van de Omgevingswet en de coördinatieregeling van afdeling 3.5 Awb. De Elektriciteitswet 1998 blijft bepalen voor welke gevallen de Minister van Economische Zaken en Klimaat of gedeputeerde staten projectbesluiten vaststellen. In de aanwijzing van de gevallen is geen wijziging aangebracht, die is gelijk gebleven.”

¹ Zie overigens ook de Energiewet. Wij betrekken deze wet bij het antwoord op vraag 2.2.

Zie: *Kamerstukken II*, 2017/18, 34 986, nr. 3, blz. 358.

Uit de bovenstaande passage kan worden afgeleid dat de wetgever in ieder geval geen wijziging heeft beoogd wat betreft de aanwijzing van gevallen. De uitleg van de *oude* bepaling gaat dus in zoverre mee naar artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw).

Met de passage “met inbegrip van de aansluiting van die installatie op een net” lijkt te zijn bedoeld dat óók aansluitingen onder het toepassingsbereik van artikel 9c Elektriciteitswet 1998 (nieuw) vallen. De vraag is of een project dat louter ziet op de aansluiting ook hieronder valt. Onzes inziens zijn er een aantal argumenten om aan te nemen dat ook zo’n project hieronder valt.

Ten eerste de definities. Artikel 9c Elektriciteitswet 1998 (nu) heeft zonder enige twijfel betrekking op een “productie-installatie” voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een capaciteit van ten minste 5 maar niet meer dan 100 MW. De Elektriciteitswet 1998 (nu) definieert het begrip “productie-installatie” als volgt.

Artikel 1ah Elektriciteitswet 1998 (nu)

“productie-installatie: een installatie, bestaande uit één of meer productie-eenheden, voor de opwekking van elektriciteit.”

En voor de volledigheid ook de definitie van “net” in de Elektriciteitswet 1998 (nu).

Artikel 1i Elektriciteitswet 1998 (nu)

net: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer;

Jurisprudentie van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven (CBB) laat zien dat de installatie niet alleen de feitelijke apparatuur voor het opwekken van elektriciteit omvat, maar ook de *kabels* vanaf die apparatuur tot aan de aansluiting op het net.

Zie bijv. CBB 18 juli 2007, ECLI:NL:CBB:2007:BB0535, r.o. 6.2.

Hiermee is dus niet uitgesloten dat het kabeltracé (deels) reeds valt onder de definitie van “productie-installatie” en daarmee dus ook onder het toepassingsbereik van artikel 9c Elektriciteitswet 1998 (nieuw) over de band van het “productie-installatie”-begrip. Indien het kabeltracé niet valt binnen/onder de “productie-installatie”, dan vormt het mogelijk een onderdeel van de “aansluiting op het net”. Dat blijkt uit onderstaande

definitie van het begrip “aansluiting”.

Artikel 1b Elektriciteitswet 1998 (nu)

“aansluiting: één of meer verbindingen tussen een net en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een net dat wordt beheerd door een netbeheerder en een net dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder en tussen het net op zee en een windpark op zee”

We wijzen er wel op dat de *aansluiting op het net* ergens eindigt. Daar start het reguliere net. Daar stopt de reikwijdte van artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw), want het betreft niet meer de aansluiting. Dit sluit echter niet de bevoegdheid uit tot het vaststellen van een projectbesluit, maar het is geen verplichting meer op grond van artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw).

Het is mogelijk dat het kabeltracé tussen Bergen en Venray *deels* kwalificeert als een onderdeel van de productie-installatie, *deels* als een aansluiting op het net en *deels* als een uitbreiding van het reguliere net. Of er inderdaad sprake is van drie delen en zo ja, welk deel van het kabeltracé dan precies onder welk begrip valt, is afhankelijk van de afspraken die de producent en de netbeheerder maken in de aansluit- en transportovereenkomst (ATO). Wij hebben hierin geen inzage. Wij kunnen dan ook niet met zekerheid vaststellen welk deel van het kabeltracé onder welk begrip valt, en waar eventueel de aansluiting op het net overgaat in het reguliere net.

Ten tweede de wetsgeschiedenis. Uit de Memorie van Toelichting bij de Elektriciteitswet 1998 (nu) blijkt dat de aansluiting op het net doelbewust onder de rijkscoördinatieregeling is gebracht. Reden hiervoor is dat de aansluiting een essentieel onderdeel is voor het functioneren van de productie-installatie. De wetgever vond het onwenselijk dat voor de realisering van deze installatie en voor de realisering van de aansluiting afzonderlijke procedures moeten worden gevolgd.

“Hoewel vanuit de systematiek van de Elektriciteitswet 1998 de aansluiting onderdeel uitmaakt van het net (vgl. CBb 5 november 2003, AB 2004, 299 en CBb 18 juli 2007, nr. AWB 05/591) is in dit wetsvoorstel ook de aansluiting op een net van een productie-installatie waarop de rijkscoördinatieregeling van toepassing is onder deze regeling gebracht. Reden hiervoor is dat de aansluiting een essentieel onderdeel is voor het functioneren van de productie-installaties. Immers, zonder aansluiting kan de opgewekte elektriciteit niet worden getransporteerd. Als de aansluiting niet onder het bereik van de rijkscoördinatieregeling voor de productie-installatie zou worden gebracht, zouden voor de realisering van de installatie en de aansluiting aparte procedures moeten worden gevolgd. Dit is onwenselijk.”

Kamerstukken 2007-2008, 31 326, nr. 3, blz. 4.

Ten derde de jurisprudentie. De rechtspraak onder het huidige recht wijst erop dat óók

de aansluiting op het net – als zelfstandig project – eronder valt. Gewezen wordt op de uitspraak van de Afdeling over de uitvoeringsbesluiten voor het Windpark De Drentse Monden en Oostermoer van 24 juni 2020.

Zie: AbRvS 24 juni 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1480.

Appellanten voerden in die zaak, onder meer, aan dat de minister zich ten onrechte bevoegd had geacht om de uitvoeringsbesluiten te verlenen. Het ging onder meer om omgevingsvergunningen die zagen op de bouw van inkoopstations, het aanleggen van infrastructuur, en de aanleg van kabeltracés. Vooral dus besluiten die zagen op de “aansluiting van die installatie” op het net. De Afdeling stond voor de vraag of die besluiten terecht met toepassing van de rijkscoördinatieregeling, bedoeld in artikel 9b, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nu) en artikel 3.35, lid 1, aanhef en onder b, Wro, waren voorbereid. Voor de volledigheid: in artikel 9b, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nu) staat ook: “met inbegrip van de aansluiting van die installatie op een net.”. Die rechtspraak is in zoverre analoog van toepassing.

De Afdeling overwoog dat deze uitvoeringsbesluiten terecht met de rijkscoördinatieregeling zijn voorbereid. Hiertoe wijst de Afdeling op artikel 9d, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nu). Dit artikel bepaalt dat bij AMvB besluiten worden aangewezen die in ieder geval worden “meegecoördineerd”. De Afdeling wijst erop dat de besluiten die benodigd zijn om een windpark te realiseren zijn vastgelegd in artikel 1 van het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten (hierna: Uitvoeringsbesluit). De hierboven genoemde uitvoeringsbesluiten zijn aangewezen in het Uitvoeringsbesluit. Uit deze uitspraak volgt, kortom, dat besluiten die louter zijn gericht op de aansluiting van een installatie op een net, zonder dus een besluit dat in relatie staat tot de realisatie en/of exploitatie van het windpark, vallen onder reikwijdte van de aan de orde zijnde rijkscoördinatieregeling.

- 2.2 *Volgt uit het artikel 9c, lid 1, van de Elektriciteitswet 1998 (nieuw) dat de aansluiting van het Energielandgoed Wells Meer op het elektriciteitsnetwerk via een projectbesluit van gedeputeerde staten móét worden geregeld en dus niet kan via een wijziging van het omgevingsplan?*

Antwoord:

Ja, nu naar onze mening aannemelijk is dat de *aansluiting op het net* ook valt onder het toepassingsbereik van artikel 9c Elektriciteitswet 1998 (nieuw), moeten gedeputeerde staten voor deze aansluiting op het net een projectbesluit vaststellen. Ter toelichting het volgende.

Artikel 9c Elektriciteitswet 1998 (nieuw) bepaalt dat gedeputeerde staten voor de eerder besproken projecten “in ieder geval” een projectbesluit vaststellen. De

toelichting op dit artikel is relatief beperkt, maar uit de Memorie van Toelichting op de Invoeringswet blijkt wel het volgende:

“De zinsnede «in ieder geval» is toegevoegd, omdat op grond van artikel 5.44 van de Omgevingswet de Minister van Economische Zaken en Klimaat ook voor andere projecten, dan de in artikel 9b genoemde, een projectbesluit kan nemen.”

Kamerstukken II 2017-2018, 34 986, nr. 3, blz. 358.

Hoewel de Memorie van Toelichting dus niet nadrukkelijk spreekt over een *verplicht* projectbesluit, lijkt dat wel degelijk te zijn beoogd. De formulering van artikel 9c Elektriciteitswet 1998 (nieuw) sluit met de woorden “in ieder geval” namelijk aan bij de formulering van artikel 5.46 Omgevingswet (Ow), waarin de zogenoemde *verplichte* projectbesluiten zijn voorgeschreven (kortom: met *in ieder geval* bedoelt de wetgever *verplicht*). Wij menen dat de wetgever ook hier, dus bij artikel 9c Elektriciteitswet 1998 (nieuw), gelet op de vergelijkbare formulering heeft beoogd het instrument van een projectbesluit verplicht voor te schrijven.

Op deze verplichting om een projectbesluit vast te stellen, wordt in artikel 9c, lid 4, Elektriciteitswet 1998 (nieuw) een uitzondering gemaakt. Het feit dát een uitzondering is neergelegd in dit artikellid zegt overigens ook iets de dwingendheid van het eerste lid. Hoe dan ook: lid 4 bepaalt dat gedeputeerde staten géén projectbesluit nemen:

“als het project naar hun oordeel met toepassing van artikel 5.55 van de Omgevingswet kan worden uitgevoerd en het bevoegde bestuursorgaan van de gemeente waar het project wordt uitgevoerd, daarmee instemt”.

Dit betreft een optie voor bevoegdheidsoverdracht, zoals ook is verwoord in artikel 5.44b Ow.² Belangrijk is dat voor deze bevoegdheidsoverdracht twee *nieuwe*, nieuw ten opzichte van huidige juridische opzet, voorwaarden gelden: a) de gemeente moet toepassing geven aan artikel 5.55 Ow, hetgeen betekent de wijziging van een omgevingsplan met toepassing van de gemeentelijke projectprocedure, en b) de gemeente moet instemmen met deze bevoegdheidsoverdracht.

In dit kader merken wij op dat artikel 9c Elektriciteitswet 1998 met inwerkingtreding van de **Energiewet** (mogelijk) komt te vervallen. In plaats daarvan komt een nieuw artikel 6.2. Voor zover hier relevant bepaalt artikel 6.2, lid 2: “*In afwijking van het eerste lid stellen gedeputeerde staten geen projectbesluit vast als naar hun oordeel besluitvorming door een ander bestuursorgaan het project kan versnellen of aan besluitvorming door een ander bestuursorgaan anderszins aanmerkelijke voordelen zijn verbonden.*” De twee voorwaarden voor bevoegdheidsoverdracht worden daarmee gewijzigd. De tekst van de Energiewet sluit aan bij het huidige artikel 9f, lid 6, Elektriciteitswet 1998 (nu). Op 1 februari 2023 heeft de Raad van State advies

² Kamerstukken II 2018-2019, 34 986, G, blz. 10.

uitgebracht over dit wetsvoorstel. Het wetsvoorstel is inmiddels ingediend bij de Tweede Kamer.³

Wij begrijpen dat gedeputeerde staten op 11 augustus 2020 al hebben besloten om de bevoegdheid voor besluitvorming over Energielandgoed Wells Meer over te dragen aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen. Het standpunt, dat door dit besluit de bevoegdheid voor de aansluiting op het net niet (meer) op gedeputeerde staten berust, vinden wij niet goed verdedigbaar. Het besluit voldoet namelijk niet aan de (nieuwe) twee voorwaarden, die in het nieuwe artikel 9c, lid 4, Elektriciteitswet 1998 (nieuw) worden gesteld. Bovendien vormt het besluit nog geen oplossing voor het deel van de aansluiting op het net dat komt te liggen in de gemeente Venray. Ook al zou het dus een verdedigbaar standpunt zijn, hetgeen wij betwijfelen, dan is deze route voor de provincie alsnog niet dekkend. Het te nemen risico weegt derhalve ook niet op tegen de mogelijke opbrengsten.

Als gedeputeerde staten de bevoegdheid voor besluitvorming voor de aansluiting op het net wensen over te dragen, dan adviseren wij om dat conform de voorwaarden in het nieuwe artikel 9c, lid 4, Elektriciteitswet 1998 (nieuw) te doen.

Voor de volledigheid wijzen wij op het overgangsrecht. Het huidige recht (en dus ook het huidige artikel 9f, lid 6, Elektriciteitswet 1998) blijft van toepassing op besluiten, die op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet in ontwerp ter inzage zijn gelegd (bestemmingsplan) of door initiatiefnemer zijn aangevraagd (omgevingsvergunning strijdig gebruik). Met een beroep op het overgangsrecht kan dus mogelijk nog wel gebruik worden gemaakt van het besluit van 11 augustus 2020. Er is over de band van het besluit van 11 augustus 2020 nog zeker een en ander juridisch te regelen vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hierbij is alleen wel eventuele medewerking nodig van de betrokken partijen.

We denken uiteraard graag na of mee over een concreet mogelijk oplossing.

Tot slot merken wij nog het volgende op. Wij kunnen ons voorstellen dat ná het eventueel nemen van een projectbesluit het wenselijk is om een omgevingsvergunning voor een (binnen- of buitenplanse) omgevingsplanactiviteit te verlenen. De vraag is hoe die wens zich met situatie verhoudt tot de verplichting een projectbesluit vast te stellen. Wij hebben die vraag vooralsnog niet beantwoord in dit advies, omdat simpel gezegd er nog geen projectbesluit is vastgesteld. Mocht een antwoord op deze vraag toch wenselijk blijken, dan zijn wij tot beantwoording vanzelfsprekend graag bereid.

- 2.3 *Zijn in dit geval op grond van artikel 9c, lid 1, van de Elektriciteitswet 1998 (nieuw) gedeputeerde staten dus primair/in eerste instantie het bevoegd gezag voor het planologisch regelen van voornoemde aansluiting en niet de gemeente?*

Antwoord:

³ <https://wetgeving.kalender.overheid.nl/Regeling/WGK010483>.

Ja, het is aannemelijk dat gedeputeerde staten (primair) het bevoegd gezag zijn voor het – met een projectbesluit – planologisch regelen van de aansluiting. Gedeputeerde staten kunnen deze bevoegdheid onder voorwaarden overdragen aan de gemeente. Wij verwijzen daartoe naar het antwoord hierboven bij vraag 2.2 van deze notitie.

3 Beantwoording aanvullende vragen (gemeente Bergen)

- 3.1 *Indien een projectbesluit wordt aangevraagd voor de uitbreiding van het Energielandgoed Wells Meer middels een aansluiting op het net, welk bestuursorgaan is dan, gelet op artikel 9c, lid 1, van de Elektriciteitswet 1998 (nieuw) het bevoegd gezag om op die aanvraag te beschikken?*

Antwoord:

Gedeputeerde staten zijn daartoe in beginsel het bevoegd gezag. Wij verwijzen naar het antwoord onder vraag 2.1 en 2.2 van deze notitie, behoudens de uitzondering besproken onder 2.3 van deze notitie.

- 3.2 *Indien de conclusie is dat de provincie het bevoegd gezag is, welke juridische mogelijkheden zijn er dan eventueel als het voor de provincie wenselijk is om deze bevoegdheid te delegeren aan of anderszins bij de gemeente Bergen en Venray te leggen (zoals bij het landgoed zelf) op een wijze waarmee de betrokken partijen kunnen instemmen?*

Antwoord:

De juridische mogelijkheden voor overdracht van de bevoegdheid door gedeputeerde staten zijn reeds beschreven onder de beantwoording van vraag 2.2 van deze notitie.

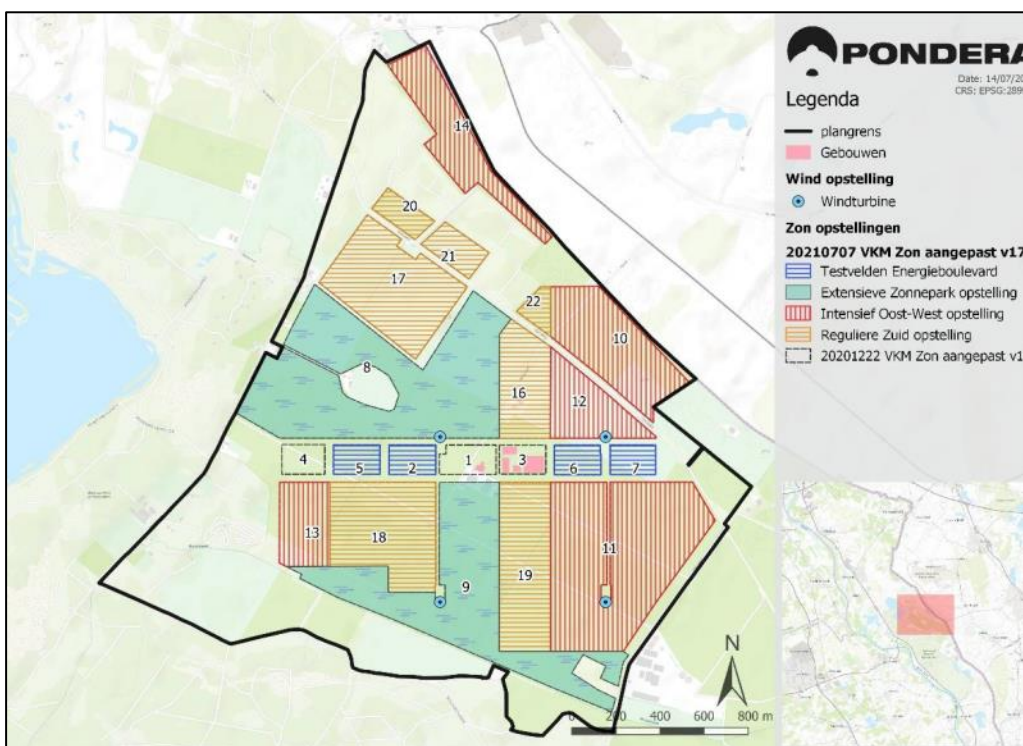
4 Aanvullende vragen naar aanleiding van conceptadvies 23 oktober 2023

- 4.1 *Deze casus ziet op de realisatie van windturbines én zonneparken en de aansluiting ervan op het energienetwerk, maar artikel 9c, lid 1 van de Elektriciteitswet 1998 (nieuw) ziet alleen op een productie-installatie van opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie. Over zonneparken wordt in artikel 9c, lid 1 van de Elektriciteitswet 1998 (nieuw) niet gesproken. Kunnen gedeputeerde staten aan artikel 9c, lid 1, van de Elektriciteitswet 1998 (nieuw) wel of niet de bevoegdheid ontleen om ook de aansluiting van de zonneparken op het net te regelen? Naar de letter van de wettekst mijn inziens niet. Hoe zien jullie dit? Zie in dit verband ook de definities in art. 1, lid 6 en 7 Ew 1998.*

Antwoord:

Het is juist dat artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw) alleen betrekking heeft op “productie-installaties voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie”, oftewel windparken. De verplichting om een projectbesluit vast te stellen is daarmee – inderdaad – gekoppeld aan de realisatie of uitbreiding van een windpark en geldt niet voor het sec aansluiten van een zonnepark op het net (of ten overvloede: noch voor het oprichten van zonneparken). Dit betekent alleen niet noodzakelijkerwijs dat gedeputeerde staten onbevoegd zijn om een projectbesluit vast te stellen voor de realisatie of aansluiting van een zonnepark. Er kan namelijk mogelijk alsnog sprake zijn van een provinciaal belang als bedoeld in artikel 2.3, lid 2, Ow. Waarmee gedeputeerde staten alsnog *bevoegd* (dus niet verplicht) zouden zijn om op grond van artikel 5.44 Ow een projectbesluit vast te stellen.

Het voorgaande laat onverlet dat wij in de praktijk zien dat wind- en zonneparken, die in elkaars nabijheid liggen, met zekere regelmaat gebruikmaken van één en dezelfde netaansluiting. Uit de aanvullende informatie die wij hebben ontvangen kunnen wij niet eenduidig opmaken of dat in de voorliggende situatie ook het geval is. Op basis van onderstaande kaart is dat niet uitgesloten nu het windpark en de zonneparken in elkaars directe nabijheid komen. Een andere configuratie is evenwel ook mogelijk.



Indien het zonnepark hier (ook) een netaansluiting deelt met een windpark met een capaciteit van tussen de 5 en 100 MW, zou die aansluiting onzes inziens ook vallen

binnen het bereik van artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw).

- 4.2 *De voorliggende kabel gaat beheerd worden door een netbeheerder. Is dit relevant in relatie tot de definitie van het begrip "aansluiting"?*

Antwoord:

Gedeputeerde staten zijn onder meer verplicht een projectbesluit vast te stellen voor zover het gaat om de aansluiting van de installatie op een net. Wie in een concreet geval de aansluiting beheert is voor het toepassingsbereik van artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw) niet doorslaggevend.

Zoals besproken in paragraaf 2.1 van dit advies eindigt de *aansluiting op het net* ergens. Daar start het reguliere net. Daar stopt de reikwijdte van artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw), want het betreft niet meer de aansluiting. Het is niet uitgesloten dat het kabeltracé tussen Bergen en Venray deels kwalificeert als een uitbreiding van het reguliere net (en niet als een aansluiting op dat net). Dit sluit echter niet de bevoegdheid uit tot het vaststellen van een projectbesluit, maar het is geen verplichting meer op grond van artikel 9c, lid 1, Elektriciteitswet 1998 (nieuw). Waar de aansluiting op het net precies eindigt en het reguliere net start, is afhankelijk van de afspraken die de producent en de netbeheerder maken in de aansluit- en transportovereenkomst (ATO).

Ingaand op de vraag: het is relevant in die zin, dat een "aansluiting" als bedoeld in artikel 1 lid 1 sub b Elektriciteitswet 1998 (nu) wordt beheerd door de netbeheerder. De aansluiting vormt namelijk een onderdeel van het door de netbeheerder beheerde net. Dit wordt mede bevestigd in de rechtspraak.

Zie CBb 5 november 2003, ECLI:NL:CBB:2003:AO0894, r.o. 6.3:

"Met verweerder is het College van oordeel dat, gelet op de definities van de begrippen aansluiting en net, als opgenomen in artikel 1, lid 1, van de E-wet 1998, de conclusie moet zijn dat de aansluiting behoort tot het net. Artikel 1, lid 1, onder i, van de E-wet 1998 sluit immers slechts verbindingen en daarmee verbonden hulpmiddelen uit van het net, indien deze binnen de installatie van een producent of afnemer liggen en rechtvaardigt aldus de opvatting van verweerder dat de aansluiting, die de overgang van het net naar de installatie markeert, tot het net behoort. De wetsgeschiedenis van de genoemde bepaling bevestigt deze uitleg."

Dát het kabeltracé wordt beheerd door een netbeheerder is dus niet opvallend of in die zin onderscheidend. In tegendeel, dat ligt – gelet op het voorgaande – juist in de rede.

- 4.3 *Het Energielandgoed is reeds bestemd, kan deze kabelverbinding dan niet gezien te worden als uitbreiding van het net tot aan de grens van dit energielandgoed. Of heeft*

ieder antwoord op deze vraag geen gevolgen voor de afweging wie wettelijk gezien het bevoegd gezag is?

Antwoord:

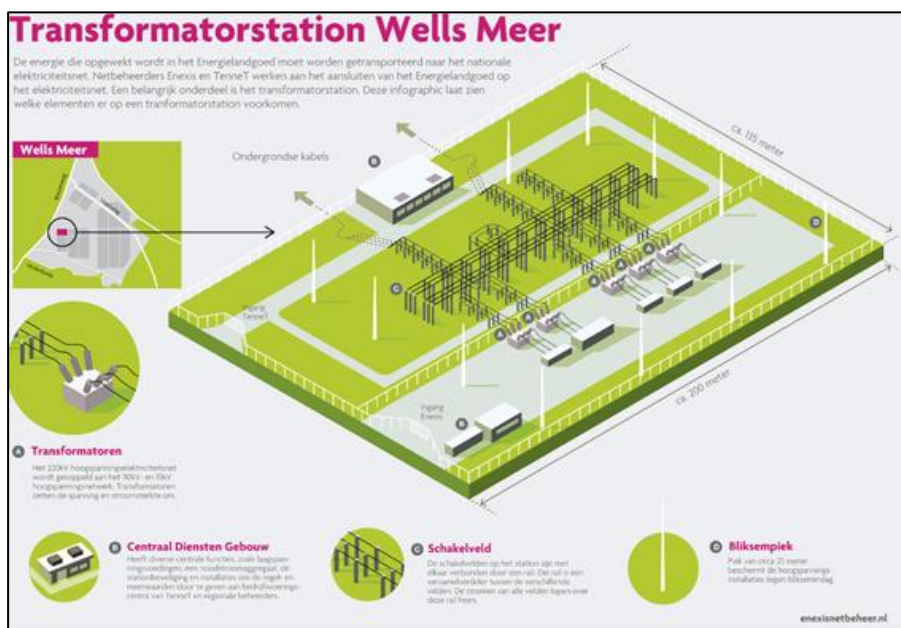
De bestemming is niet doorslaggevend. Zoals gezegd, eindigt de *aansluiting op het net* ergens. Daar start het reguliere net. Het is mogelijk (dit kunnen wij op grond van de ontvangen informatie niet met zekerheid vaststellen) dat een deel van de aansluiting op het net binnen de grenzen van het Energielandgoed is gelegen. Dit laat echter onverlet dat de kabels die vanaf de grens van het Energielandgoed naar Venray lopen, wel degelijk óók onderdeel zouden kunnen uitmaken van de aansluiting van de productie-installatie op het net. Door de aansluit- en transportovereenkomst (ATO) op te vragen, als die er reeds is, kan het voorgaande mogelijk worden achterhaald.

5 Extra vraag bij e-mail van 30 oktober 2023

- 5.1 *Wat mij persoonlijk bezig houdt is dat op het landgoed ook een hoogspanningsstation wordt gerealiseerd (zie de website van Enexis). Maak dit hoogspanningsstation onderdeel uit van de aansluiting of begint hier het net of is dat totaal irrelevant?*

Antwoord:

Dat weten wij niet. Uit de beschikbaar gestelde informatie, zie hieronder, kunnen wij niet afleiden of dit hoogspanningsstation een rol speelt, of welke, bij de aansluiting van het Energielandgoed op het net.



Ook hier geldt: de *aansluiting op het net* eindigt ergens (zie uitgebreider paragraaf 2.1 van dit advies). Vanaf dat punt gaat het over op het reguliere net. Daar stopt de reikwijdte van artikel 9c Elektriciteitswet 1998 (nieuw), want het betreft niet meer de aansluiting. Het transformatorstation *kán* daarin een rol spelen, maar dat hoeft niet. Op basis van de informatie neergelegd op de bovenstaande afbeelding wordt dat niet duidelijk. Door de aansluit- en transportovereenkomst (ATO) op te vragen, als die er reeds is, kan het voorgaande mogelijk worden achterhaald.

College van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg
t.a.v.
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Datum 27 februari 2024
Ons kenmerk 67091
Onderwerp Ondersteuningsbrief projectbesluit GS t.a.v. kabel en station ELWM

Geacht college van Gedeputeerde Staten

In het bestuurlijk overleg tussen Bergen, Venray, provincie Limburg, TenneT en Enexis over de aanleg van de elektriciteitskabel Venray-Bergen van 13 december 2023 is besproken dat Gedeputeerde Staten bevoegd zijn ten aanzien van het projectbesluit dat nodig is voor de aansluiting van Energielandgoed Wells Meer op het landelijke elektriciteitsnet.

Met deze brief geven we aan dat we ons erin kunnen vinden dat Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag op zich neemt ten aanzien van dit projectbesluit voor de aansluiting van de windturbines en zonnepanelen binnen Energielandgoed Wells Meer. Het college van Bergen ondersteunt dit.

Belang Energielandgoed Wells Meer

In de gemeente Bergen wordt het Energielandgoed Wells Meer gerealiseerd. Binnen dit gebied, dat 400 ha groot is, wordt duurzame energie opgewekt met zonnepanelen en 4 windturbines. Het totale opwekvermogen is hiermee 240 GWh.

Energielandgoed Wells Meer is voor Bergen van essentieel belang om haar duurzaamheidsambities waar te kunnen maken. Bergen wil in 2030 als eerste gemeente in Limburg energieonafhankelijk zijn. Hiervoor is het overkoepelende programma VerduurSAMEN2030 opgezet. We willen 20% van onze doelstelling behalen door besparen, 30% door kleinschalige opwekking en innovatie en 50% door grootschalige opwek binnen Energielandgoed Wells Meer. Door grootschalige opwek in één gebied te concentreren, blijft het groene karakter van onze gemeente gewaarborgd.

Het bestemmingsplan voor Energielandgoed Wells Meer is op 9 februari 2021 door onze gemeenteraad vastgesteld. Na het nemen van een herstelbesluit op 25 april 2022 wachten we al lange tijd op een zitting bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Deze heeft echter onlangs op 23 februari 2024 plaats gevonden.

Energielandgoed Wells Meer levert een forse bijdrage aan onze eigen duurzaamheidsambitie maar maakt ook een belangrijk onderdeel uit van de RES van Noord- en Midden-Limburg. Van de 1,2 terawatt per jaar die de RES-regio in 2030 duurzaam wil opwekken neemt Bergen met Energielandgoed Wells Meer 240 GWh voor zijn rekening. Dit is 20% van het bod van de RES-regio Noord- en Midden-Limburg. Daarmee is volgens ons sprake van een bovengemeentelijk belang.

Aansluiting op het landelijk elektriciteitsnetwerk

Om de opgewekte energie op het Energielandgoed te ontsluiten, is een aansluiting op het hoogspanningsnet nodig. Deze aansluiting kent de volgende te ontwikkelen onderdelen:

1. een nieuw 150 kV station Well binnen Energielandgoed Wells Meer;
2. twee nieuwe kabelvelden op het bestaande 150 kV hoogspanningsstation Venray;
3. twee ondergrondse 150 kV kabelverbindingen tussen het hoogspanningsstation Venray en het nieuwe 150 kV- hoogspanningsstation Wells Meer.

In het bestemmingsplan 'Keizersveld 26' van de gemeente Venray (2021) is planologisch reeds voorzien in de uitbreiding van het hoogspanningsstation met 3 transformatoren (100 MVA) en 4 E-houses. De twee ondergrondse 150 kV kabelverbindingen tussen het hoogspanningsstation Venray en het nieuwe 150 kV-hoogspanningsstation Wells Meer, dienen nog bestemd te worden.

Het 'laatste' deel van het project Energielandgoed Wells Meer, te weten de aansluiting van de windturbines en zonnepanelen op het elektriciteitsnet, moet planologisch-juridisch nog geregeld worden. Dit gebeurt op grondgebied van de gemeenten Bergen en Venray.

Projectbesluit

Onder de Omgevingswet is het Projectbesluit het instrument voor het Rijk, provincies en waterschappen voor het toestaan van vaak complexe projecten in de fysieke leefomgeving met een (groot) publiek belang.

In specifieke gevallen is bij wet bepaald wanneer GS bevoegd gezag is en daardoor een projectbesluit moet nemen. Formeel zijn GS op grond van art. 9c van de Elektriciteitswet 1998 bevoegd gezag voor de aansluiting van de windturbines op het elektriciteitsnet. Het meest praktisch is om dan ook de aansluiting van het zonnepark daarin mee te nemen via de reguliere projectbesluitprocedure. Wij ondersteunen dan ook dat GS dit in het projectbesluit meeneemt.

Kaders

De volgende kaders zijn voor gemeente Bergen van belang:

- Vanuit hun rol als bevoegd gezag, zal de voorbereiding en de beoordeling van externe (plan)stukken in afstemming met de projectpartners, maar onder eindverantwoordelijkheid van GS gebeuren. Dit geldt ook voor de in het kader van de voorbereiding van het projectbesluit te maken proceskeuzes.
- Samen met de gemeenten Bergen en Venray en in afstemming met TenneT en Enexis wordt in projectverband afgesproken op welke wijze en vanuit ieders eigen rol en verantwoordelijkheid, in de verschillende fases van het projectbesluit bepaalde (praktische) werkzaamheden het beste kunnen worden belegd.
- Samen maken we afspraken over de planning. Gemeente Bergen doet er alles aan om de afgesproken planning te halen.
- Kosten van onze eigen ambtelijke inbreng nemen we voor onze eigen rekening.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Bergen (L),

Dhr. H.H.M. Timmermans
Secretaris

M.H.E. Pelzer
Burgemeester

College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg
POSTBUS 5700
6202 MA MAASTRICHT

Ruimtelijke ontwikkeling
Raadhuisstraat 1
Postbus 500, 5800 AM Venray
Telefoon (0478) 52 33 33
Telefax (0478) 52 32 22
E-mail gemeente@venray.nl
Internet www.venray.nl
KvK-nummer 14132389

IBAN NL20 BNGH 028 5028 383 (belastingen)
IBAN NL11 BNGH 028 5008 757 (algemeen)
BIC BNGHNL2G

Datum 27 februari 2024
Ons kenmerk Z24000505
Pagina 1 van 2

Behandeld door Maud Godschalk
Datum uw brief
Uw kenmerk

Onderwerp Instemmen bevoegd gezag voor projectbesluit hoogspanningsverbinding tussen hoogspanningsstation Venray en station ELWM door GS

Geacht college,

In het bestuurlijk overleg tussen de gemeenten Bergen en Venray, provincie Limburg, TenneT en Enexis over de aanleg van de elektriciteitskabel Venray-Bergen van 13 december 2023 is besproken dat Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg (hierna: GS) het bevoegd gezag ten aanzien van het projectbesluit nodig voor de aansluiting van Energielandgoed Wells Meer op het landelijke elektriciteitsnet op zich nemen op grond van artikel 9c van de Elektriciteitswet 1998.

Met deze brief geven we graag aan dat het college van de gemeente Venray ermee kan instemmen dat GS het bevoegd gezag op zich neemt ten aanzien van het hiervoor omschreven projectbesluit.

Het belang van de aansluiting van Energielandgoed Wells Meer

Energielandgoed Wells Meer maakt een belangrijk onderdeel uit van de RES-opgave van Noord- en Midden-Limburg. Van de 1,2 Terra watt per jaar die de RES-regio in 2030 duurzaam wil opwekken neemt Energielandgoed Wells Meer 240 GWh voor zijn rekening. Dit is 20% van het bod van de RES-regio Noord- en Midden-Limburg.

Aansluiting op het landelijk elektriciteitsnetwerk

Om de opgewekte energie op het Energielandgoed Wells Meer te ontsluiten, is een aansluiting op het hoogspanningsnet nodig. Deze aansluiting vraagt de volgende onderdelen:

1. Een nieuw 150 KV station Well binnen Energielandgoed Wells Meer;
2. Twee nieuwe kabelvelden op het bestaande 150 kV hoogspanningsstation Venray;
3. Twee ondergrondse 150 kV kabelverbindingen tussen het hoogspanningsstation Venray en het nieuwe 150 kV- hoogspanningsstation Wells Meer.

De beschreven uitbreiding van het hoogspanningsstation in de gemeente Venray, als onder punt 2 benoemd, is met het bestemmingsplan 'Keizersveld 26 Venray' (door de gemeenteraad van Venray vastgesteld op d.d. 28 september 2021 / NL.IMRO.0984.BP20021-va01) reeds planologisch geregeld.

De overige twee punten dienen nog planologisch te worden geregeld.

Kaders

De volgende kaders zijn voor gemeente Venray van belang:

- Dat GS haar rol als bevoegd gezag neemt en in die hoedanigheid de voorbereiding en de beoordeling van externe (plan)stukken in afstemming met de gemeenten Bergen en Venray, Tennet en Enexis oppakt. GS is eindverantwoordelijke voor de in het kader van de voorbereiding van het projectbesluit te maken proceskeuzes;
- Een duidelijke planning van de verschillende fases van het projectbesluit en de bijbehorende werkzaamheden;
- Het meenemen van de verkabeling van de hoogspanningsverbinding langs de woonwijk de Landweert in Venray volgens het Besluit aanwijzing delen hoogspanningsnetten ex art. 22a Elektriciteitswet 1998 en de daartoe reeds uitgevoerde haalbaarheidsstudies, in de projectprocedure;
- In overeenstemming met de wensen van de provincie nemen wij de kosten van onze eigen ambtelijke inbreng voor eigen rekening.

Vragen

Als u vragen heeft over de deze brief, dan kunt u contact opnemen met Martijn Schreven (projectleider) of Maud Godschalk (planjurist) van de afdeling Steden, dorpen en wijken, te bereiken op 0478 52 33 33.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris, 

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn



Postbus 856 | 5201 AW | 's-Hertogenbosch

Magistratenlaan 116

5223 MB 's-Hertogenbosch

enexisnetbeheer.nl

KvK 17131139

Provincie Limburg
T.a.v. gedeputeerde dhr. M. van Caldenberg en
gedeputeerde dhr. M. Theuns
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

datum woensdag 24 januari 2024
onderwerp Bevoegd gezag project station en kabelverbinding Wells Meer

kenmerk 20240122 Wells Meer

Geachte gedeputeerden, geachte heren Van Caldenberg en Theuns,

Tijdens het bestuurlijk overleg van 13 december 2023 is afgesproken dat ook de netbeheerders Enexis en TenneT, schriftelijk zullen bevestigen dat zij ondersteunen dat Gedeputeerde Staten van Limburg het bevoegd gezag is voor het projectbesluit voor de aanleg van, mede ten behoeve van de aansluiting van het zonnepark en de windturbines, het station Wells Meer en de 150kV kabelverbinding Wells Meer - Venray. Middels deze brief geven de netbeheerders Enexis en TenneT deze bevestiging.

De volgende kaders zijn tijdens het bestuurlijk overleg van 13 december jl. door de netbeheerders gedeeld:

1. Er is een definitief besluit over wie bevoegd gezag wordt en in dat verband een invulling van de termen van 'uitvoerend' en 'coördinerend'.
2. Ten behoeve van de planologische fase dient de gemeente Venray, naast het project Wells Meer – Venray, voldoende capaciteit in te ruimen voor de netversterking 150kV verbinding Boxmeer – Venray.
3. Ambtelijke kosten van gemeenten en provincie zullen niet 1 op 1 worden doorbelast aan de netbeheerders. Daarover is in artikel 9 van de intentieovereenkomst tussen de gemeente Bergen en de beide netbeheerders (zie bijlage) over afgesproken: Partijen dragen ieder de eigen kosten die zij maken in het kader van de uitvoering van deze overeenkomst.
4. Hier kunnen tijdens vervolgesprekken afspraken over gemaakt worden.
5. De intentieverklaring tussen de gemeenten onderling, zijnde de gemeente Bergen, Venray, Gennep en Mook en Middelaar wordt voortgezet en ondertekend.
6. Vanwege de werkzaamheden zal er stikstofdepositie ontstaan op de natuurgebieden. De betrokken partijen dienen aan te geven op welke wijze de netbeheerders toestemming krijgen voor de tijdelijke stikstofdepositie.
7. Er is een onherroepelijk bestemmingsplan van Energielandgoed Wells Meer.

De netbeheerders committeren zich, na invulling van bovengenoemde kaders, te zullen inspannen om het station Wells Meer en de 150kV kabelaansluiting naar Venray te zullen realiseren waarbij zij vanzelfsprekend de samenwerking opzoeken met alle partijen.

De beide netbeheerders, Enexis en TenneT, vertrouwen erop dat, mede door de inspanning van de provincie Limburg, bovenstaande kaders zullen worden ingevuld, zodat het proces rondom de aanleg van station Wells Meer en de 150kV kabelverbinding Wells Meer – Venray een efficiënte doorlooptijd krijgt.

Een afschrift van deze brief is tevens verzonden aan de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Bergen en Venray. Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Enexis Netbeheer

TenneT

Digitaal ondertekend
door Robert Kuik
Datum: 2024.01.24
10:37:28 +01'00'

Han Slootweg
Directeur assetmanagement

Robert Kuik
Associate Director Energy System Planning